

Bruxelles, 17. lipnja 2025.
(OR. en)

8401/25

Međuinstitucijski predmet:
2025/0035(NLE)

RECH 176
ATO 24
COMPET 296

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: UREDBA VIJEĆA o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2021/765

UREDBA VIJEĆA (Euratom) 2025/...

od ...

**o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje
Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2026. – 2027.
kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa
te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2021/765**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 7. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon savjetovanja sa Znanstvenim i tehničkim odborom,

budući da:

- (1) Cilj je Europske zajednice za atomsku energiju („Zajednica”) poboljšati životni standard u državama članicama promicanjem i olakšavanjem nuklearnih istraživanja u državama članicama te njihovim dopunjavanjem provedbom programa Zajednice za istraživanja i osposobljavanje.
- (2) Nuklearna istraživanja mogu doprinijeti društvenoj dobrobiti, gospodarskom blagostanju i okolišnoj održivosti povećanjem nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštite od zračenja. Istraživanja u području zaštite od zračenja dovela su do poboljšanja u medicinskim tehnologijama od kojih mnogi građani imaju koristi, a ta istraživanja mogu dovesti do poboljšanja i u drugim sektorima, kao što su industrija, poljoprivreda, okoliš i sigurnost.
- (3) U potpunosti poštujući prava država članica da odlučuju o svojoj kombinaciji izvora energije, rezultati istraživanja programa uspostavljenog ovom Uredbom mogli bi potencijalno doprinijeti klimatski neutralnom energetsom sustavu na siguran, učinkovit i zaštićen način.

- (4) Kako bi se osigurao kontinuitet nuklearnih istraživanja na razini Zajednice, potrebno je uspostaviti program Zajednice za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. („program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.”), tako da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. utvrđenog u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093¹. Programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebale bi se nastaviti provoditi ključne istraživačke aktivnosti prethodnog Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2021. – 2025. uspostavljenog Uredbom Vijeća (Euratom) 2021/765² („program Euratoma za razdoblje 2021. – 2025.”), s istim ciljevima i primjenjujući isti način provedbe.
- (5) U izvješću Komisije o privremenoj evaluaciji programa Euratoma za razdoblje 2021. – 2025. istaknuta je važnost različitih značajki tog programa. Prema tom izvješću, te značajke uključuju: (a) širok istraživački portfelj kojim se podupiru nuklearna sigurnost, osiguranje i zaštitne mjere, zaštita od zračenja te neelektrične primjene; (b) dodanu vrijednost EU-a za istraživanja fisije; (c) potporu dionicima unapređivanjem sigurnosti i baza znanja povezanog sa sigurnosnim pitanjima dugoročnog rada postojećih nuklearnih elektrana; (d) pripremu za postupke u području sigurnosti, osiguranja i zaštitnih mjera za napredne nuklearne sustave; (e) nastavak razvoja istraživanja fuzije poboljšanjem upravljanja; i (f) utvrđivanje prioriteta programa te pouzdanih i realističnih planova razvoja. U izvješću je zaključeno da bi te značajke trebalo zadržati u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² Uredba Vijeća (Euratom) 2021/765 od 10. svibnja 2021. o uspostavi Programa za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje 2021.– 2025. kojim se nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) 2018/1563 (SL 167I, 12.5.2021., str. 81., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

- (6) Pri osmišljavanju i oblikovanju programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u obzir se uzima potreba za uspostavljanjem kritične mase podržanih aktivnosti. To treba ostvariti utvrđivanjem ograničenog broja specifičnih ciljeva usmjerenih na sigurnu upotrebu nuklearne fisije za električne i neelektrične primjene, održavanje i razvoj potrebnog stručnog znanja, poticanje energije fuzije i podupiranje politika Unije i njezinih država članica o nuklearnoj sigurnosti, zaštitnim mjerama i osiguranju.
- (7) Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. ključan je dio napora koje Unija ulaže u daljnji napredak u tehnološkom vodstvu i promicanje izvrsnosti u području nuklearnih istraživanja i inovacija kako bi se osigurali najviši standardi sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja i razgradnje istrošenoga goriva, zbrinjavanja radioaktivnog otpada u području nuklearne energije, u skladu s ciljevima programa utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (8) Budući da sve države članice koriste radioaktivne materijale, važno je osigurati odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom, kako se zahtijeva Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom³, s ciljem izbjegavanja nepotrebnog opterećivanja budućih generacija. Programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebalo bi nastaviti poboljšavati i podupirati istraživanja i razvoj u vezi s tehnologijama i kompetencijama u području gospodarenja istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom.

³ Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2.8.2011., str. 48., <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

- (9) U okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. istraživanja energije fuzije trebala bi se provoditi u skladu s europskim planom za fuziju, u kojem su navedena istraživanja i razvoj potrebni kako bi se dobila osnova za fuzijske elektrane, te u skladu s Odlukom Vijeća 2007/198/Euratom⁴. U kratkoročnom do srednjoročnom razdoblju ključni korak trebao bi biti dovršenje i početni rad ITER-a, a snažan program istraživanja fuzije trebao bi dopuniti europske aktivnosti povezane s ITER-om u cilju podupiranja budućeg rada ITER-a i pripreme za prvu fuzijsku elektranu.
- (10) Podupiranjem nuklearnih istraživanja program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebao bi doprinijeti postizanju ciljeva Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa („Obzor Europa”), uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, te olakšati provedbu strategije Europa 2030. i jačanje europskog istraživačkog prostora.
- (11) U okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebalo bi iskoristiti sinergije s programom Obzor Europa i drugim programima Unije, od njihova osmišljavanja i strateškog planiranja, preko odabira projekata, upravljanja, komunikacije, širenja i iskorištavanja rezultata, do praćenja, revizije i vođenja.

⁴ Odluka Vijeća 2007/198/Euratom od 27. ožujka 2007. o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (SL L 90, 30.3.2007., str. 58., <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

⁵ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

- (12) Djelovanja u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebala bi biti proporcionalna, bez udvostručivanja ili istiskivanja privatnog financiranja, i trebala bi imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se osigurati usklađenost djelovanja programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. s pravilima Unije o državnim potporama, čime se izbjegava neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.
- (13) Iako svaka država članica može izabrati hoće li koristiti nuklearnu energiju, uvažava se i činjenica da nuklearna energija ima različite uloge u različitim državama članicama. Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. svojim će istraživačkim aktivnostima doprinijeti i poticanju široke rasprave među svim relevantnim dionicima o mogućnostima i rizicima nuklearne energije.
- (14) Kako bi se odgovorilo na potrebe za obrazovanjem i osposobljavanjem, programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebalo bi pružati potporu putem financijskih doprinosa kako bi istraživači u području nuklearne energije postali prihvatljivi za sudjelovanje u aktivnostima Marie Skłodowska-Curie na ravnopravnoj osnovi s istraživačima iz drugih područja.
- (15) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za cijelo trajanje programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu točke 18. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁶, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

⁶ SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2020/1222/oj.

- (16) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ („Financijska uredba”) primjenjuje se na program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. Financijskom uredbom utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskim instrumentima, proračunskim jamstvima, financijskoj pomoći i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima. Pravila donesena na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (17) Vrste financiranja i načine izvršenja u okviru ove Uredbe trebalo bi odabrati na temelju njihove prikladnosti za ostvarivanje specifičnih ciljeva djelovanja i postizanje rezultata, uzimajući u obzir osobito troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik od neusklađenosti. Kada je riječ o bespovratnim sredstvima, to bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova.
- (18) Posebnu bi pozornost trebalo posvetiti osiguravanju odgovarajućeg sudjelovanja malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) te općenito privatnog sektora. Kvantitativne i kvalitativne procjene sudjelovanja MSP-ova trebalo bi provoditi u okviru mehanizama evaluacije i praćenja.

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (19) Aktivnosti koje se razvijaju u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebale bi težiti uklanjanju rodne neravnopravnosti i promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca u istraživanjima i inovacijama, u skladu s člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Rodnu dimenziju trebalo bi integrirati u istraživanja i inovacije te o njoj voditi računa u svim fazama ciklusa istraživanja.
- (20) S ciljem produbljivanja odnosa između znanosti i društva te jačanja povjerenja javnosti u znanost, programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebalo bi poticati informirano angažiranje građana i civilnog društva u vezi s pitanjima istraživanja i inovacija promicanjem znanstvenog obrazovanja, povećavanjem dostupnosti znanstvenog znanja, izrađivanjem odgovornih planova za istraživanja i inovacije kojima se uvažavaju bojazni i očekivanja građana i civilnog društva te omogućavanjem sudjelovanja građana i civilnog društva u aktivnostima u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.
- (21) U djelovanjima obuhvaćenima područjem primjene programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebalo bi poštovati temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (22) Važno je nastaviti olakšavati korištenje intelektualnog vlasništva koje stvaraju sudionici, štiteći legitimne interese drugih sudionika i Zajednice, u skladu s glavom II. poglavljem 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju („Ugovor o Euratomu”).

- (23) Kako bi se postigao najveći mogući učinak financiranja sredstvima Euratoma, Zajednica može, ako je to primjereno, razmotriti europska partnerstva s partnerima iz javnog ili privatnog sektora, uz uvjet da se željeni učinak može djelotvornije postići u partnerstvu nego samostalnim djelovanjem Zajednice te u usporedbi s drugim oblicima potpore iz programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. Ovom bi Uredbom trebalo osigurati da takva partnerstva imaju jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa te da slijede transparentan postupak odabira i donošenja odluka u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2021/695.
- (24) Ciljevi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. trebali bi se moći provoditi i s pomoću financijskih instrumenata i proračunskih jamstava u okviru programa koji se temelje na UFEU-u, uz uvjet da su djelovanja u skladu s ciljevima i pravilima takvih programa.
- (25) Kako bi se osigurala najučinkovitija moguća provedba i postigao koherentan, sveobuhvatan i transparentan okvir za korisnike, na sudjelovanje u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i širenje rezultata istraživanja trebala bi se primjenjivati relevantna pravila iz Uredbe (EU) 2021/695, uz određene prilagodbe ili iznimke. Relevantne definicije i glavne vrste djelovanja utvrđene u toj uredbi trebale bi se primjenjivati za potrebe ove Uredbe.

- (26) Jamstveni fond za sudionike uspostavljen u okviru programa Obzor 2020. osnovanog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, kojim upravlja Komisija, pokazao se važnim zaštitnim mehanizmom koji ublažava rizike povezane s iznosima koji su dospjeli, a nisu ih isplatili sudionici koji ne ispunjavaju obveze. Stoga bi taj mehanizam zaštite trebalo i dalje primjenjivati. Nadalje, djelovanja u okviru ove Uredbe trebala bi biti obuhvaćena mehanizmom uzajamnog osiguranja uspostavljenim na temelju Uredbe (EU) 2021/695.
- (27) Zajednički istraživački centar (JRC) trebao bi Uniji i državama članicama, ovisno o slučaju, nastaviti pružati neovisne znanstvene dokaze usmjerene prema korisniku i tehničku podršku tijekom čitavog ciklusa politike. Izravna djelovanja JRC-a trebala bi se provoditi fleksibilno, učinkovito i transparentno, uzimajući u obzir relevantne potrebe korisnika JRC-a i potrebe politika Unije, posebno u području nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja, te osiguravajući zaštitu financijskih interesa Unije. U skladu sa zaključcima Vijeća od 26. travnja 1994. o ulozi JRC-a, JRC bi trebao nastaviti stvarati dodatne resurse s pomoću konkurentnih aktivnosti potpore za politike Unije ili u ime trećih strana. JRC bi trebao moći sudjelovati u neizravnim djelovanjima ako je tako predviđeno relevantnim programom rada.

⁸ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

- (28) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95¹⁰, (Euratom, EZ) br. 2185/96¹¹ i (EU) 2017/1939¹² financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije.

⁹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća¹³. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršavanje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

- (29) Treće zemlje mogu sudjelovati u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. na temelju svojih odgovarajućih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo unijeti posebnu odredbu kojom se od trećih zemalja zahtijeva da dodijele odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti.

¹³ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (30) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu djelovanja u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. te njihovo praćenje i evaluaciju, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴.
- (31) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁵ trebalo bi provesti evaluaciju programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Ti bi zahtjevi prema potrebi trebali uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u praksi.
- (32) Provedeno je savjetovanje s Vijećem guvernera JRC-a osnovanim Odlukom Komisije 96/282/Euratom¹⁶ o znanstvenom i tehnološkom sadržaju izravnih djelovanja JRC-a.

¹⁴ Uredba (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

¹⁶ Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

(33) Provedeno je dobrovoljno savjetovanje s Europskim parlamentom te je on dao mišljenje¹⁷.
Provedeno je i dobrovoljno savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom
te je on dao mišljenje¹⁸.

(34) Radi pravne sigurnosti Uredbu (Euratom) 2021/765 trebalo bi staviti izvan snage,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

¹⁷ Mišljenje od (još nije objavljeno u Službenom listu).

¹⁸ Mišljenje od (još nije objavljeno u Službenom listu).

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. („program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.”) i utvrđuju se pravila za sudjelovanje i širenje rezultata u neizravnim djelovanjima u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., koji nadopunjuje program Obzor Europa.

Njome se utvrđuju ciljevi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., proračun za razdoblje 2026. – 2027., oblici financiranja i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se relevantne definicije utvrđene u Uredbi (EU) 2021/695. Upućivanja u tim definicijama na Uniju i program Obzor Europa tumače se kao upućivanja na Europsku zajednicu za atomsku energiju („Zajednica”) odnosno program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. Međutim, za potrebe ove Uredbe, „program rada” znači dokument koji je Komisija donijela za provedbu programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u skladu s člankom 16. ove Uredbe.

Sva upućivanja iz ove Uredbe na Uredbu (EU) 2021/695 odnose se na verziju na snazi ... [*umetnuti datum donošenja ove Uredbe*].

Članak 3.
Ciljevi Programa

1. Opći je cilj programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. provoditi istraživanja u području nuklearne energije i aktivnosti osposobljavanja, s naglaskom na kontinuiranom unapređivanju nuklearne sigurnosti, osiguranja i zaštite od zračenja, kao i nadopuniti ostvarivanje ciljeva programa Obzor Europa, među ostalim u kontekstu energetske tranzicije.
2. Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. ima sljedeće specifične ciljeve:
 - (a) poboljšanje i podupiranje nuklearne sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja i razgradnje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada, uključujući sigurnu i zaštićenu upotrebu nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja;
 - (b) održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i kompetencija u području nuklearne energije unutar Zajednice;
 - (c) poticanje razvoja energije fuzije kao potencijalnog budućeg izvora energije za proizvodnju električne energije i doprinos provedbi europskog plana za fuziju;
 - (d) potpora politici Unije i njezinih država članica u kontinuiranom unapređivanju nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja.
3. Ciljevi navedeni u stavcima 1. i 2. provode se u skladu s Prilogom I. Provedba tih ciljeva može, ako je to propisno opravdano, obuhvaćati odgovore na novonastale mogućnosti, krize i prijetnje.

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027. iznosi 598 346 804 EUR u tekućim cijenama.
2. Okvirna raspodjela iznosa iz stavka 1. iznosi:
 - (a) 252 532 225 EUR za neizravna djelovanja u istraživanjima i razvoju fuzije;
 - (b) 115 339 356 EUR za neizravna djelovanja za nuklearnu fisiju, sigurnost i zaštitu od zračenja;
 - (c) 230 475 223 EUR za izravna djelovanja koja provodi Zajednički istraživački centar (JRC).

Komisija ne smije odstupiti od iznosa iz prvog podstavka točke (c).

3. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti te rashodi potrebni za upravljanje programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i njegovu provedbu, uključujući sve administrativne rashode, kao i evaluaciju ostvarivanja njegovih ciljeva. Administrativni troškovi povezani s neizravnim djelovanjima ne prelaze 6 % iznosa dodijeljenog neizravnim djelovanjima u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. iz stavka 2. prvog podstavka točaka (a) i (b). Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i:
- (a) ako su povezani s ciljevima programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka te informacijskim i komunikacijskim djelovanjima;
 - (b) troškovi povezani s mrežama informacijske tehnologije s naglaskom na obradi i razmjeni informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije te drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.
4. Ako je to potrebno da bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027., odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun nakon 2027. radi pokrivanja troškova iz stavka 3.
5. Proračunske obveze za djelovanja koja traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na više godina u godišnje obroke.
6. Ne dovodeći u pitanje Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 („Financijska uredba”), rashodi za djelovanja koji proizlaze iz projekata uključenih u prvi program rada mogu biti prihvatljivi od 1. siječnja 2026.

7. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti u program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u skladu s uvjetima utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe ili neizravno u skladu s točkom (c) tog podstavka. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice.

Članak 5.

Treće zemlje pridružene programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

1. Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. otvoren je za pridruživanje sljedećih trećih zemalja:
- (a) zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Zajednice koji su utvrđeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Zajednice i tih zemalja;

¹⁹ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- (b) zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Zajednice koji su utvrđeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Zajednice i tih zemalja;
 - (c) trećih zemalja i teritorija koji ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
 - i. imaju dobre kapacitete u području znanosti, tehnologije i inovacija;
 - ii. predani su otvorenom tržišnom gospodarstvu utemeljenom na pravilima, uključujući pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva, što podupiru demokratske institucije;
 - iii. aktivno promiču politike kojima se povećava gospodarska i društvena dobrobit građana.
2. Pridruživanje programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. svake od trećih zemalja iz stavka 1. točke (c) provodi se u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom sporazumu o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Zajednice ili Unije, pod uvjetom da se tim sporazumom:
- (a) osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosa treće zemlje koja sudjeluje u programima Unije ili Zajednice i koristi za tu treću zemlju;

- (b) utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima Zajednice ili Unije, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe i administrativne troškove tih programa;
- (c) trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za donošenje odluka u pogledu programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.;
- (d) jamče prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i štiti svoje financijske interese.

Doprinosi iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka čine namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe.

- 3. Opsegom pridruživanja svake treće zemlje programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u obzir se uzima cilj poticanja gospodarskog rasta u Uniji putem inovacija. U skladu s time, uz iznimku zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, dijelovi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. mogu se isključiti iz sporazuma o pridruživanju za određenu zemlju.
- 4. Sporazumom o pridruživanju prema potrebi se predviđa reciprocitet sudjelovanja pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji u jednakovrijednim programima pridruženih zemalja, u skladu s uvjetima utvrđenima u tim programima.

5. Prema potrebi, uvjetima za određivanje razine financijskog doprinosa osigurava se automatsko ispravljanje svih znatnih neravnoteža u odnosu na iznos koji subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj zemlji prime sudjelovanjem u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., uzimajući u obzir troškove upravljanja, izvršenja i rada programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

Članak 6.

Provedba i oblici financiranja

1. Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. provodi se putem izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili putem neizravnog upravljanja od strane tijela za financiranje iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) Financijske uredbe.
2. Financiranje u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. može se osigurati u bilo kojem od oblika utvrđenih u Financijskoj uredbi. Međutim, za neizravna djelovanja u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., bespovratna sredstva glavni su oblik potpore. Financiranje u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. može se osigurati i putem nagrada, nabava i financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.

3. Glavne vrste djelovanja koja se provode u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. navedene su i definirane u članku 2. Uredbe (EU) 2021/695, kao što su istraživačka i inovacijska djelovanja, inovacijska djelovanja, inovacijska djelovanja i djelovanja u području uvođenja na tržište, djelovanja u području osposobljavanja i mobilnosti, djelovanja sufinanciranja programa, djelovanja pretkomercijalne nabave, djelovanja javne nabave inovativnih rješenja, djelovanja za koordinaciju i potporu, motivacijske nagrade i priznanja.

Oblici financiranja iz stavka 2. ovog članka upotrebljavaju se fleksibilno za potrebe svih ciljeva programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., pri čemu se njihova upotreba određuje na osnovi potreba i značajki određenih ciljeva.

4. Programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. podupiru se i izravna djelovanja koja provodi JRC.

Članak 7.

Europska partnerstva

1. Dijelovi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. mogu se provoditi putem europskih partnerstava.

2. Zajednica može sudjelovati u europskim partnerstvima u bilo kojem od sljedećih oblika:
- (a) sudjelovanje u partnerstvima uspostavljenima na temelju memoranduma o razumijevanju ili ugovornih aranžmana između Komisije i javnih ili privatnih partnera u kojima se određuju ciljevi europskog partnerstva, povezane obveze svih uključenih strana u pogledu njihovih financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi, ključni pokazatelji uspješnosti i učinka, rezultati koje treba ostvariti i načini izvješćivanja; oni uključuju utvrđivanje komplementarnih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje provode partneri te koje se provode u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. (suprogramirana europska partnerstva);
 - (b) sudjelovanje u programu za istraživačke i inovacijske aktivnosti te financijski doprinos takvom programu, uz utvrđivanje ciljeva, ključnih pokazatelja uspješnosti i učinka te rezultata koje treba ostvariti, na temelju obveza partnera u pogledu njihovih financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi i integracije njihovih relevantnih aktivnosti primjenom djelovanja sufinanciranja programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. (sufinancirana europska partnerstva).
3. Europska partnerstva:
- (a) uspostavljaju se u slučajevima u kojima bi se ciljevi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. ostvarili djelotvornije nego samostalnim djelovanjem Zajednice u usporedbi s drugim oblicima potpore u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.; odgovarajući udio proračuna programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. dodjeljuje se tim dijelovima;

- (b) pridržavaju se načela dodane vrijednosti Unije, transparentnosti i otvorenosti te učinka u Europi i za nju, snažnog učinka poluge u dovoljnom opsegu, dugoročnih obveza svih uključenih strana, fleksibilnosti u provedbi, koherentnosti, koordinacije i komplementarnosti s inicijativama Unije te lokalnim, regionalnim, nacionalnim i, ako je to relevantno, međunarodnim inicijativama ili drugim europskim partnerstvima;
 - (c) slijede jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa, vremenski su ograničena i uključuju uvjete za postupno ukidanje financiranja iz programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.
4. Odredbe i kriteriji za odabir, provedbu, praćenje, evaluaciju i postupno ukidanje europskih partnerstava utvrđeni su u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/695.

Članak 8.

Otvorena znanost

Na program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. primjenjuju se odredbe o otvorenoj znanosti utvrđene u Uredbi (EU) 2021/695.

Članak 9.

Prihvatljiva djelovanja i pravila za sudjelovanje i širenje rezultata istraživanja

1. Za financiranje su prihvatljiva samo djelovanja kojima se provode ciljevi iz članka 3.

2. Podložno stavcima 3. i 4. ovog članka, glava II. o pravilima za sudjelovanje i širenje rezultata iz Uredbe (EU) 2021/695 primjenjuje se na djelovanja koja se podupiru u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. Upućivanja u Uredbi (EU) 2021/695 na Uniju i program Obzor Europa tumače se kao upućivanja na Zajednicu i program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., ovisno o slučaju. Upućivanja u Uredbi (EU) 2021/695 na „sigurnosna pravila” tumače se tako da uključuju interese obrane država članica u smislu članka 24. Ugovora o Euratomu.
3. Odstupajući od članka 40. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/695, pravo na podnošenje prigovora na prijenose vlasništva nad rezultatima ili na dodjelu isključive licencije u pogledu rezultata može se proširiti na dodjele neisključivih licencija.
4. Odstupajući od članka 41. stavka 9. Uredbe (EU) 2021/695, korisnik koji je primio financijska sredstva Zajednice daje pristup svojim rezultatima, bez plaćanja licencijskih naknada, institucijama Zajednice, tijelima za financiranje ili Europskom zajedničkom poduzeću za ITER i razvoj energije fuzije (Fuzija za energiju) osnovanom Odlukom 2007/198/Euratom („Zajedničko poduzeće Fuzija za energiju”) u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika i programa Zajednice ili obveza u okviru međunarodne suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Takva prava pristupa uključuju pravo ovlašćivanja trećih stranaka za upotrebu rezultata u javnoj nabavi i pravo na podlicenciranje. Prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.

5. Mehanizam uzajamnog osiguranja uspostavljen na temelju Uredbe (EU) 2021/695 pokriva rizik povezan s izostankom povrata iznosa koje korisnici duguju Komisiji ili tijelima za financiranje u skladu s ovom Uredbom.

Članak 10.

Kumulativno, alternativno i kombinirano financiranje

1. Program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. provodi se u sinergiji s programom Obzor Europa i drugim programima Unije.
2. Kako bi se postigli ciljevi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i odgovorilo na izazove koji su zajednički programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i programu Obzor Europa, aktivnosti koje obuhvaćaju više ciljeva utvrđenih programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. ili aktivnosti kojima se provodi program Obzor Europa, ili obje vrste aktivnosti, mogu primiti financijski doprinos Zajednice, podložno članku 9. U okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. osobito se može predvidjeti financijski doprinos za aktivnosti Marie Skłodowska-Curie u cilju potpore aktivnostima koje su važne za nuklearna istraživanja.
3. Za djelovanje za koje je primljen doprinos iz drugog programa Unije može se primiti doprinos i na temelju programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila relevantnog programa. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja. Potpora iz različitih programa može se izračunati razmjerno, u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.

4. Djelovanja mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj ili Europskog socijalnog fonda plus u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 ako im je u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. dodijeljena oznaka „pečat izvrsnosti” jer ispunjavaju sljedeće kumulativne uvjete:
- (a) ocijenjena su u pozivu na podnošenje prijedloga u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.;
 - (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedloga;
 - (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja.

Poglavlje II.

Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola

Članak 11.

Programi rada

1. Neizravna djelovanja programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. provode se prema programima rada iz članka 110. Financijske uredbe. Ako je to primjenjivo, u programima rada navodi se cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja. Komisija programe rada donosi provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 16. stavka 4.

2. Uz zahtjeve iz članka 110. Financijske uredbe, programi rada, ovisno o slučaju, sadržavaju:
 - (a) utvrđeni iznos dodijeljen za svako djelovanje te okvirni vremenski raspored provedbe;
 - (b) kada je riječ o bespovratnim sredstvima, prioritete, kriterije za odabir i dodjelu, relativni ponder različitih kriterija za dodjelu i maksimalnu stopu financiranja ukupnih prihvatljivih troškova;
 - (c) sve dodatne obveze korisnika, u skladu s člancima 39. i 41. Uredbe (EU) 2021/695;
 - (d) višegodišnji pristup i strateška usmjerenja za sljedeće godine provedbe.
3. Komisija izrađuje višegodišnji program rada o izravnim djelovanjima JRC-a u skladu s Odlukom 96/282/Euratom.

Članak 12.

Praćenje i izvješćivanje

1. Komisija kontinuirano prati upravljanje programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i njegovu provedbu. Kako bi se povećala transparentnost, ti su podaci javno dostupni na internetskim stranicama Komisije, u pristupačnom obliku i ažurirani.

Pokazatelji za godišnje izvješćivanje o napretku programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u ostvarivanju ciljeva utvrđenih u članku 3. navedeni su u Prilogu II. uz smjerove učinaka.

2. Kako bi osigurala djelotvornu procjenu napretka programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. prema ostvarenju njegovih ciljeva, Komisija donosi provedbene akte u vezi s provedbom okvira za praćenje i evaluaciju, posebno putem utvrđivanja polaznih i ciljnih vrijednosti u skladu s Prilogom II. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 16. stavka 3.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno, a da se time ne povećava administrativno opterećenje za korisnike. U tu svrhu uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za primatelje sredstava Zajednice te, prema potrebi, za države članice.

Članak 13.

Informiranje, komunikacija, promidžba te širenje i iskorištavanje rezultata

1. Primatelji sredstava programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. priznaju podrijetlo tih sredstava i osiguravaju vidljivost tih sredstava Zajednice, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitim vrstama publike, među ostalim medijima i javnosti.

2. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., na djelovanja u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i na postignute rezultate. Usto državama članicama i korisnicima pruža pravodobne i detaljne informacije. Usluge povezivanja utemeljene na dokazima koje se baziraju na analizama i afinitetima mreža pružaju se zainteresiranim subjektima u cilju uspostave konzorcija za suradničke projekte, s posebnim naglaskom na prepoznavanju mogućnosti umrežavanja za pravne subjekte iz država članica koje postižu slabe rezultate u području istraživanja i inovacija. Na temelju takvih analiza mogu se organizirati ciljane događanja namijenjena povezivanju u pogledu posebnih poziva na podnošenje prijedloga.
3. Komisija ujedno uspostavlja strategiju širenja i iskorištavanja rezultata radi povećanja dostupnosti i raširenosti rezultata istraživanja i inovacija u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. te znanja kako bi se ubrzalo iskorištavanje u smislu prihvatanja na tržištu, unaprijedila istraživačka suradnja i osnažio učinak programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.
4. Financijska sredstva dodijeljena programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Zajednice te aktivnostima informiranja, komunikacije, promidžbe te širenja i iskorištavanja rezultata, ako se ti prioriteti odnose na ciljeve iz članka 3.

Članak 14.

Evaluacija

1. Evaluacije programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. provode se pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja o programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., njegovu sljedniku i drugim inicijativama koje se odnose na istraživanja i inovacije.

2. Na kraju provedbe programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja utvrđenog u članku 1., Komisija uz pomoć neovisnih stručnjaka odabranih transparentnim postupkom provodi završnu evaluaciju programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i programa Euratoma za razdoblje 2021. – 2025. Evaluacija uključuje procjenu dugoročnog učinka prethodnih programa Euratoma za istraživanja i osposobljavanje te procjenu programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u smislu djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, koherentnosti i dodane vrijednosti Zajednice.
3. Komisija objavljuje i priopćuje zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 15.

Revizije

1. Sustav kontrole programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. osigurava odgovarajuću ravnotežu povjerenja i kontrole, uzimajući u obzir administrativne i druge troškove kontrole na svim razinama, posebno za korisnike. Pravila revizije moraju u cijelom programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. biti jasna, dosljedna i koherentna.
2. Revizija djelovanja koja se zajednički financiraju iz različitih programa Unije provodi se samo jednom i obuhvaća sve uključene programe i njihova primjenjiva pravila.

3. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje može se osloniti na kombinirana preispitivanja sustavâ na razini korisnika. Ta su kombinirana preispitivanja fakultativna za određene vrste korisnika, a sastoje se od revizije sustavâ i procesâ i dopunjuju se revizijom transakcija. Takve revizije transakcija provodi nadležni neovisni revizor kvalificiran za provedbu zakonske revizije računovodstvenih dokumenata u skladu s Direktivom 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁰. Komisija ili relevantno tijelo za financiranje može upotrebljavati revizije sustavâ i procesâ za određivanje ukupnog jamstva dobrog financijskog upravljanja rashodima te za ponovno razmatranje razine *ex post* revizija i potvrda o financijskim izvještajima.
4. U skladu s člankom 127. Financijske uredbe Komisija ili tijelo za financiranje može se osloniti na revizije upotrebe doprinosa Zajednice koje provode druge neovisne i nadležne osobe ili subjekti, uključujući one koje nisu ovlastile institucije ili tijela Unije.
5. Revizije se mogu provoditi do dvije godine nakon plaćanja preostalog iznosa.
6. Komisija objavljuje smjernice za reviziju kako bi se osigurala pouzdana i ujednačena primjena i tumačenje revizijskih postupaka i pravila tijekom cijelog trajanja programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

²⁰ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

Članak 16.
Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Odbor se sastaje u dvama različitim sastavima koji se bave aspektima programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. povezanima s fisijom odnosno fuzijom.

U cilju lakše provedbe programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. za svaki sastanak Odbora, kako je utvrđeno u dnevnom redu, Komisija će u skladu s utvrđenim smjernicama nadoknaditi troškove za jednog predstavnika po državi članici, kao i za jednog stručnjaka ili savjetnika po državi članici za one točke dnevnog reda za koje je državi članici potrebno specifično stručno znanje.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
5. Kada se mišljenje Odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.

6. Komisija redovito obavješćuje Odbor o ukupnom napretku u provedbi programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. te mu pruža pravodobne informacije o svim djelovanjima koja se predlažu ili financiraju u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

Članak 17.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. prema odluci donesenoj na temelju međunarodnog sporazuma ili sudjeluje na temelju drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu dodjeljuje prava i pristup koji su im potrebni za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013.

Poglavlje III.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 18.

Stavljanje izvan snage

Uredba (Euratom) 2021/765 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2026.

Članak 19.
Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu djelovanja započelih na temelju Uredbe (Euratom) 2021/765, koja se nastavlja primjenjivati na ta djelovanja do njihova zaključenja.
2. Prema potrebi, sve preostale zadaće odbora osnovanog Uredbom (Euratom) 2021/765 izvršava odbor iz članka 16. ove Uredbe.
3. Iz financijske omotnice za program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. mogu se također pokriti troškovi tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni radi osiguravanja prijelaza između programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. i mjera donesenih na temelju Uredbe (Euratom) 2021/765.

Članak 20.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

AKTIVNOSTI

Specifični ciljevi iz članka 3. stavka 2. nastoje se postići u cjelokupnom programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027., u skladu s općim odrednicama aktivnosti opisanim u ovom Prilogu. Provedbom tih specifičnih ciljeva program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. podupire države članice u provedbi zakonodavstva Euratoma¹ i jača istraživačke napore država članica i privatnog sektora. Ti specifični ciljevi trebali bi doprinijeti održavanju i daljnjem razvoju tehnološkog vodstva u području nuklearne energije.

¹ Osobito Direktiva Vijeća 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva (SL L 337, 5.12.2006., str. 21., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/117/oj>; Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>); Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom; Direktiva Vijeća 2013/51/Euratom od 22. listopada 2013. o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju (SL L 296, 7.11.2013., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51/oj>); Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>) i Uredba Vijeća (Euratom) 2016/52 od 15. siječnja 2016. o utvrđivanju najviših dopuštenih razina radioaktivnog onečišćenja hrane i hrane za životinje nakon nuklearne nesreće ili bilo kojeg drugog slučaja radiološke opasnosti i o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 3954/87 i uredaba Komisije (Euratom) br. 944/89 i (Euratom) br. 770/90 (SL L 13, 20.1.2016., str. 2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/52/oj>).

Kako bi se ostvarili specifični ciljevi iz članka 3. stavka 2., programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. podupirat će se međusektorske aktivnosti koje osiguravaju sinergiju istraživačkih napora za rješavanje zajedničkih izazova. Osiguravat će se odgovarajuće poveznice i sučelja, poput zajedničkih poziva, s programom Obzor Europa. Povezane istraživačke i inovacijske aktivnosti također mogu koristiti financijsku potporu iz fondova na temelju Uredbe(EU) 2021/1060 ako su usklađene s ciljevima i propisima tih fondova.

Aktivnosti navedene u ovom Prilogu uključuju međunarodnu suradnju u nuklearnim istraživanjima i inovacijama za mirnodopsku primjenu, utemeljenu na zajedničkim ciljevima i međusobnom povjerenju u cilju pružanja jasnih i znatnih koristi Uniji, njezinim građanima i okolišu. To uključuje međunarodnu suradnju putem multilateralnih okvira. Kao službeno priznato provedbeno tijelo Euratoma za Međunarodni forum za razvoj reaktora IV. generacije (GIF)², JRC će nastaviti olakšavati i koordinirati doprinos i sudjelovanje Zajednice Euratoma u aktivnostima istraživanja i osposobljavanja u okviru GIF-a. Doprinos aktivnostima GIF-a u okviru područja primjene programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. usmjeren je na aktivnosti istraživanja i osposobljavanja u području: nuklearne sigurnosti, zaštite od zračenja, mjera zaštite i neširenja oružja specifičnih za sustave IV. generacije.

Svaku novu aktivnost dodijeljenu JRC-u analizira Vijeće guvernera JRC-a kako bi se provjerila njezina usklađenost s postojećim aktivnostima u državama članicama i izbjeglo udvostručavanje nuklearnih istraživanja i razvoja u Uniji.

Komisija može putem relevantnog programa rada u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. nastaviti pružati bespovratna sredstva dodijeljena na temelju Uredbe (Euratom) 2021/765.

² U skladu s člankom III.2. Okvirnog sporazuma za međunarodnu suradnju u istraživanju i razvoju nuklearnoenergetskih sustava IV. generacije.

Prioritete programa rada treba odrediti Komisija na temelju informacija javnih tijela, dionika u području nuklearnih istraživanja i drugih relevantnih organizacija ili foruma dionika u području nuklearne energije.

Za financiranje iz programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. prihvatljiva su istraživanja i osposobljavanje u sljedećim područjima:

- (a) poboljšanje i podupiranje nuklearne sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera, zaštite od zračenja, sigurnog zbrinjavanja i razgradnje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada, uključujući sigurnu i zaštićenu upotrebu nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja³:
 - i. nuklearna sigurnost: sigurnost reaktorskih sustava i gorivnih ciklusa u upotrebi u Zajednici ili, u mjeri u kojoj je to potrebno, radi održavanja širokog stručnog znanja o nuklearnoj sigurnosti u Zajednici, onih tipova reaktora i njihovih cijelih gorivnih ciklusa kao što su razdioba i transmutacija, koji se mogu upotrebljavati u budućnosti;
 - ii. sigurno zbrinjavanje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada: zbrinjavanje, a posebno aktivnosti prije odlaganja i odlaganje srednjeradioaktivnog, visokorizičnog i dugoživućeg radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnoga goriva te drugih radioaktivnih otpadnih tokova i vrsta za koje trenutačno ne postoje industrijski razvijeni procesi ili bi se oni mogli poboljšati; smanjivanje radioaktivnog otpada na najmanju moguću mjeru i smanjenje radiotoksičnosti tog otpada; upravljanje znanjem te prijenos znanja i kompetencija među generacijama i programima država članica u području zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva;

³ Osim nuklearnog osiguranja, zaštitnih mjera i neširenja nuklearnog oružja, te se aktivnosti mogu provoditi izravnim i neizravnim djelovanjem.

- iii. razgradnja: istraživanja za razvoj i evaluaciju tehnologija za razgradnju te sanaciju okoliša nuklearnih postrojenja; potpora za razmjenu najboljih praksi i znanja o razgradnji;
- iv. primjene nuklearne znanosti i ionizirajućeg zračenja, zaštita od zračenja, pripravnost na izvanredna stanja:
 - primjene nuklearne znanosti i tehnologija ionizirajućeg zračenja u medicinskom, industrijskom i drugim istraživačkim područjima;
 - učinci i rizici od izlaganja malim dozama zračenja u industriji, medicini ili okolišu;
 - pripravnost na izvanredna stanja za nesreće koje uključuju zračenje te istraživanje o radioekologiji;
 - sigurna i zaštićena opskrba i upotreba radioizotopa;
 - modeli za radiološku disperziju u okolišu i potpora za razmjenu podataka, sustave upozoravanja te suradnju o tehnikama mjerenja⁴ (treba se provesti izravnim djelovanjima);
- v. nuklearno osiguranje, zaštitne mjere i neširenje nuklearnog oružja (treba se provesti izravnim djelovanjima):
 - metode i tehnologija potpore i jačanja zaštitnih mjera Zajednice i međunarodnih zaštitnih mjera;

⁴ Članci 35., 36. i 38. Ugovora o Euratomu; Odluka Vijeća 87/600/Euratom od 14. prosinca 1987. o aranžmanima Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti (SL L 371, 30.12.1987., str. 76.
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1987/600/oj>).

- operativna potpora i osposobljavanje za sustav zaštitnih mjera Euratoma;
 - tehnička potpora provedbi Ugovora o neširenju nuklearnog oružja u području nuklearnih zaštitnih mjera uključujući potporu za jačanje Unijina sustava kontrole izvoza;
 - istraživanja i potpora za poboljšanje nuklearne i radiološke sigurnosti i osiguranja u kontekstu globalnog okvira u području KBRN-a (kemijski, biološki, radiološki, nuklearni) i povezanih strategija Unije;
 - metode i tehnologija za otkrivanje nuklearnih i radioaktivnih materijala izvan regulatorne kontrole te sprečavanje nesreća koje uključuju takve materijale i odgovor na takve nesreće, uključujući nuklearnu forenziku;
 - potpora izgradnji kapaciteta za nuklearno osiguranje putem Europskog centra za osposobljavanje u području nuklearnog osiguranja;
- (b) održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i kompetencija u području nuklearne energije unutar Zajednice:
- i. obrazovanje, osposobljavanje i mobilnost, uključujući programe obrazovanja i osposobljavanja kao što su aktivnosti Marie Skłodowska-Curie;
 - ii. promicanje inovacija, upravljanja znanjem, širenja i iskorištavanja rezultata nuklearne znanosti i tehnologije, posebno u pogledu nuklearne sigurnosti, osiguranja, zaštitnih mjera i zaštite od zračenja;

- iii. potpora za prijenos tehnologije iz istraživanja u industriju;
 - iv. potpora za pripremu i razvoj konkurentnog europskog industrijskog kapaciteta za fuziju;
 - v. potpora za osiguravanje i raspoloživost europskih i međunarodnih istraživačkih infrastruktura, uključujući infrastrukture JRC-a, te odgovarajući pristup njima⁵;
 - vi. za poticanje nuklearne znanosti kao osnove za potporu standardizaciji izravnim djelovanjima osigurat će se najsuvremeniji referentni podaci, materijali i mjerenja povezana s nuklearnom sigurnošću, zaštitnim mjerama i osiguranjem te druge primjene, kao što je nuklearna medicina;
- (c) poticanje razvoja energije fuzije i doprinos provedbi europskog plana za fuziju:
- sufinancirano europsko partnerstvo za istraživanje fuzije provest će plan za proizvodnju električne energije fuzijom do druge polovine ovog stoljeća. To može, među ostalim, uključivati:
- i. iskorištavanje postojećih i budućih fuzijskih objekata, uključujući prema potrebi dodjelu bespovratnih sredstava za poslovanje infrastrukturama za istraživanje fuzije;
 - ii. pripremu za buduće fuzijske elektrane istraživanjem i razvojem svih relevantnih aspekata, uključujući materijale, tehnologije i projektiranje;
 - iii. provedbu usmjerenog programa obrazovanja i osposobljavanja uz aktivnosti iz točke (b) podtočke i.;

⁵ Na temelju kontinuiranog investicijskog plana za infrastrukture JRC-a.

- iv. koordinaciju zajedničkih aktivnosti sa Zajedničkim poduzećem Fuzija za energiju;
- v. suradnju s Organizacijom ITER;
- vi. znanstvenu suradnju u okviru međunarodnih sporazuma Euratoma.

Sufinancirano europsko partnerstvo za fuziju bit će provedeno bespovratnim sredstvima za pravne subjekte koje će uspostaviti ili imenovati države članice i bilo koja treća zemlja pridružena programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. Bespovratna sredstva mogu uključivati resurse Zajednice u naravi ili upućivanje osoblja Komisije.

Dodatna sredstva za istraživanje fuzije i inovacije mogu se prikupiti putem poziva na podnošenje prijedloga;

- (d) potpora politici Unije i njezinih država članica o nuklearnoj sigurnosti, zaštitnim mjerama i osiguranju;

izravnim djelovanjima podupirat će se politika o nuklearnoj sigurnosti, zaštitnim mjerama i osiguranju te provedba relevantnog zakonodavstva osiguravanjem neovisnih znanstvenih i tehničkih dokaza i stručnog znanja.

PRILOG II.

Praćenje uspješnosti programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. u odnosu na njegove specifične ciljeve kako su navedeni u članku 3. stavku 2. sastoji se od praćenja smjerova učinka i povezanih ključnih pokazatelja smjera učinka. Smjerovi učinaka ovise o uloženom vremenu: razlikuju se kratkoročni, srednjoročni i dugoročni smjerovi učinka. Pokazatelji smjera učinka služe kao zamjene za izvješće o napretku u ostvarivanju specifičnih ciljeva. Mikropodaci na kojima se temelje ključni pokazatelji smjera učinka, koji su zajednički s programom Obzor Europa, prikupljaju se centralizirano i usklađeno, s najmanjim mogućim opterećenjem u pogledu izvješćivanja za korisnike.

Pokazatelji smjera znanstvenih učinaka

Očekuje se da će se programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. ostvariti napredak u pogledu znanja o jačanju nuklearne sigurnosti i osiguranja, sigurnim primjenama ionizirajućeg zračenja, zbrinjavanju istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada, zaštiti od zračenja i razvoja energije fuzije. Napredak u tim područjima mjeri se pokazateljima u pogledu znanstvenih publikacija, napretka u provedbi plana za fuziju, razvoja stručnog znanja i vještina te pristupa istraživačkim infrastrukturama.

Napredak prema znanstvenim učincima	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
Poboljšavanje sigurne i zaštićene upotrebe nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja, uključujući nuklearnu sigurnost, osiguranje, zaštitne mjere, zaštitu od zračenja, sigurno zbrinjavanje i razgradnju istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada	Publikacije – broj recenziranih Euratomovih znanstvenih publikacija	Citiranost – ponderirani faktor odjeka u određenom području Euratomovih recenziranih znanstvenih publikacija	Znanost svjetske kvalitete – broj i udio recenziranih publikacija iz programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. koje daju temeljni doprinos znanstvenim područjima
	Zajedničko znanje – udio ostvarenja istraživanja (otvoreni podaci / publikacije / softver itd.) koji se razmjenjuju putem infrastrukture otvorenog znanja	Širenje znanja – udio ostvarenja istraživanja s otvorenim pristupom koji se aktivno upotrebljavaju/citiraju	Nove suradnje – udio korisnika Euratoma koji su razvili nove transdisciplinarne/transsektorske suradnje s korisnicima njihovih otvorenih ostvarenja istraživanja i inovacija u okviru Euratoma
Poticanje razvoja energije fuzije	Napredak u provedbi plana za fuziju – postotak ključnih etapa iz plana za fuziju za razdoblje 2021. – 2027. ostvarenih u programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.		
Održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i izvrsnosti u Uniji	Vještine – broj istraživača koji su sudjelovali u aktivnostima usavršavanja u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. (putem osposobljavanja, mobilnosti i pristupa infrastrukturi)	Karijere – broj i udio istraživača koji su usavršili vještine s većim utjecajem u svojem području istraživanja i inovacija	Uvjeti rada – broj i udio istraživača koji su usavršili vještine s poboljšanim uvjetima rada
	Broj istraživača koji imaju pristup istraživačkoj infrastrukturi zahvaljujući potpori u okviru programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.		
	Dostavljeni referentni materijali i referentna mjerenja uvršteni u knjižnicu		Broj izmijenjenih međunarodnih standarda

Pokazatelji smjera društvenih učinaka

Očekuje se da će se programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. pomoći u odgovaranju na prioritete politika Zajednice u pogledu nuklearne sigurnosti i osiguranja, zaštite od zračenja i primjene ionizirajućeg zračenja s pomoću istraživanja i inovacija, kako je vidljivo iz portfelja projekata koji dovode do ostvarenja kojima se doprinosi suočavanju s izazovima u tim područjima. Društveni učinak mjeri se i u pogledu posebnog razvoja u području nuklearnog osiguranja i zaštitnih mjera.

Napredak prema društvenim učincima	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
Poboljšavanje sigurne i zaštićene upotrebe nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja, uključujući nuklearnu sigurnost, osiguranje, zaštitne mjere, zaštitu od zračenja, sigurno zbrinjavanje i razgradnju istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada	Ostvarenja – broj i udio ostvarenja namijenjenih odgovaranju na posebne prioritete politika	Rješenja – broj i udio inovacija i znanstvenih rezultata kojima se odgovara na posebne prioritete politika	Koristi – agregirani procijenjeni učinci upotrebe rezultata koji se financiraju iz programom Euratoma u pogledu rješavanja posebnih prioriteta politika, uključujući doprinos ciklusu oblikovanja politika i zakonodavstva
	Broj usluga pruženih u svrhu potpore zaštitnim mjerama		Broj osiguranih tehničkih sustava i tehničkih sustava u upotrebi
	Broj osposobljavanja održanih za službenike na terenu		
	Zajedničko stvaranje – broj i udio projekata Euratoma u kojima građani Unije i krajnji korisnici doprinose zajedničkom stvaranju sadržaja u području istraživanja i inovacija	Obveza – broj i udio korisničkih subjekata programa Euratoma koji imaju mehanizme obveze za građane i krajnje korisnike nakon projekta Euratoma	Društvena prihvaćenost istraživanja i inovacija – prihvaćenost i informiranje javnosti o zajednički stvorenim znanstvenim rezultatima i inovativnim rješenjima u okviru Euratoma

Pokazatelji smjera inovacijskih učinaka

Očekuje se da će program Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. imati inovacijske učinke koji će poduprijeti napredak u ostvarivanju njegovih specifičnih ciljeva. Napredak u tom području mjeri se pokazateljima u pogledu prava intelektualnog vlasništva, inovativnih proizvoda, metoda i procesa te njihove upotrebe uz stvaranje radnih mjesta.

Napredak prema gospodarskim/inovacijskim učincima	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
Poboljšavanje sigurne i zaštićene upotrebe nuklearne energije i neelektričnih primjena ionizirajućeg zračenja, uključujući nuklearnu sigurnost, osiguranje, zaštitne mjere, zaštitu od zračenja, sigurno zbrinjavanje i razgradnju istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada	Inovativna ostvarenja – broj inovativnih proizvoda, procesa ili metoda koji proizlaze iz programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. (po vrsti inovacije) i primjene prava intelektualnog vlasništva	Inovacije – broj inovacija koje proizlaze iz projekata Euratoma (po vrsti inovacije) uključujući one kojima su dodijeljena prava intelektualnog vlasništva	Gospodarski rast – osnivanje, rast i tržišni udjeli poduzeća koja su razvila inovacije financirane u okviru Euratoma
Poticanje razvoja energije fuzije Održavanje i daljnji razvoj stručnog znanja i izvrsnosti u Uniji	Poduprto zapošljavanje – broj stvorenih radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena i zadržana radna mjesta kod korisničkih subjekata za projekt Euratoma (po vrsti radnog mjesta)	Održivo zapošljavanje – porast broja radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena kod korisničkih subjekata nakon projekta Euratoma (po vrsti radnog mjesta)	Ukupno zapošljavanje – broj izravnih i neizravnih radnih mjesta stvorenih ili održanih zahvaljujući širenju rezultata Euratoma (po vrsti radnog mjesta)
	Iznos javnih i privatnih ulaganja mobiliziranih početnim ulaganjem iz Euratoma	Iznos javnih i privatnih ulaganja mobiliziranih za iskorištavanje ili poboljšavanje rezultata Euratoma	Napredak Unije prema 3 % BDP-a zahvaljujući programu Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

Pokazatelji smjera učinaka politika

Očekuje se da će se programom Euratoma za razdoblje 2026. – 2027. osiguravati znanstveni dokazi za oblikovanje politika. To se posebno odnosi na znanstvenu potporu za druge službe Komisije, kao što je potpora zaštitnim mjerama Euratoma ili potpora državama članicama u provedbi pravnih akata u nuklearnom području i području ionizirajućeg zračenja¹.

Napredak prema učincima politika	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
Potpورا politici u području nuklearne sigurnosti, zaštitnih mjera i osiguranja	Broj i udio projekata Euratoma koji daju nalaze relevantne za politiku	Broj ostvarenja koja imaju dokaziv učinak na politiku	Broj i udio nalaza projekata Euratoma citiranih u dokumentima politike / programskim dokumentima

Ciljne vrijednosti utvrđuju se za izravna i za neizravna djelovanja kako bi se uključili očekivani rezultati za svaki dio programa Euratoma za razdoblje 2026. – 2027.

¹ Uredba Komisije (Euratom) br. 302/2005 od 8. veljače 2005. o primjeni nadzora sigurnosti Euratoma (SL L 54, 28.2.2005., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/302/oj>); Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom i Direktiva Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25.7.2014., str. 42., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/87/oj>).